

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO
W ZESPOLE SZKOLNO-SPORTOWO-ARTYSTYCZNYM
w Radlinie

Agnieszka Jęczmionka
doradca zawodowy

PODSTAWA PRAWNA

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U.2024 poz.750 ze zm.) zobowiązuje placówki oświatowe do „przygotowania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia”.
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2024 poz. 986) dotyczy zasadności zatrudnienia w szkole doradcy zawodowego.
- Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli. (Dz. U. z 2023r. poz. 2736) nakładają na dyrektorów i rady pedagogiczne „obowiązek organizacji wewnątrzszkolnego systemu poradnictwa zawodowego oraz zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu”. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r., poz. 1798) Zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej prowadzą nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych i specjaliści.
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. póź. 737):
„Art. 1. System oświaty zapewnia w szczególności: 19) przygotowanie uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia.
Art. 109. I Podstawowymi formami działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły są: 7) zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego.
Ust. 6. Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego są organizowane dla uczniów klasy VII i VIII szkoły podstawowej, branżowej szkoły I stopnia, liceum ogólnokształcącego i technikum.

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego.

• FUNKCJONOWANIE WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO

Założenia WSDZ:

- wybór zawodu nie jest pojedynczym, świadomym aktem decyzyjnym, ale procesem rozwojowym i stanowi sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia, preferencje zawodowe wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się wraz z upływem czasu,
- na wybór zawodu wpływają głównie wartości, czynniki emocjonalne, rodzaj i poziom wykształcenia oraz wpływ środowiska,
- obejmuje indywidualną i grupową pracę z uczniami, rodzicami i nauczycielami (Radą Pedagogiczną),
- ma charakter planowych działań,
- koordynowany jest przez szkolnego doradcę zawodowego.

Funkcjonowanie WSDZ w Szkole Podstawowej:

I. Program realizowany jest w ramach Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego. Za realizację WSDZ odpowiada dyrektor szkoły, doradca zawodowy, pedagog,

psycholog szkolny, bibliotekarz, nauczyciele przedmiotowi, wychowawcy i inne osoby wspomagające działania opiekuńcze i doradcze. Wspólne planowanie działań systemowych przez specjalistów i nauczycieli pozwoli podzielić się poszczególnymi zadaniami adekwatnie do posiadanej przez nich wiedzy, doświadczeń, kompetencji w obszarze wychowania, przedsiębiorczości, doradztwa i orientacji zawodowej.

Zgodnie z modułową strukturą programu w każdej klasie są realizowane cele ze wszystkich czterech wskazanych obszarów:

1. Poznawanie własnych zasobów.
2. Świat zawodów i rynek pracy.
3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie.
4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.

Treści z zakresu doradztwa zawodowego są realizowane w szkole, w ciągu roku szkolnego, zgodnie z planem działań WSDZ:

Klasy 1 – 3: orientacja zawodowa obejmująca kształtowanie właściwej postawy dziecka wobec pracy ludzkiej, zapoznanie z różnymi zawodami, szczególnie z zawodami z najbliższego otoczenia dziecka.

Klasy 4 – 6: orientacja zawodowa polegająca na wstępnej analizie znaczenia pracy w życiu człowieka i w życiu społeczeństwa. Uczniowie wstępnie poznają i oceniają różne cechy, własne możliwości i preferencje niezbędne do wyboru ścieżki zawodowej.

Klasy 7 – 8: zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego realizowane na podstawie programu opracowanego przez doradcę zawodowego mające na celu przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania, przy wsparciu doradczym, decyzji edukacyjnych i zawodowych, uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

Treści są sukcesywnie pogłębiane i poszerzane w kolejnych latach kształcenia. Przewidziane w programie działania związane z doradztwem zawodowym są powiązane z treściami kształcenia ogólnego, co umożliwi uczniom dostrzeganie związków pomiędzy tym, czego się uczą, a swoją dalszą edukacją i karierą zawodową.

Treści z zakresu doradztwa zawodowego są realizowane w szkole, w ciągu roku szkolnego, zgodnie harmonogramem działań WSDZ:

- Podczas wynikających z ramowych planów nauczania grupowych zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, które są prowadzone przez doradcę zawodowego.
- W trakcie bieżącej pracy z uczniami; prowadzonych przez doradcę zawodowego, nauczycieli i wychowawców m.in. na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych, zajęciach z wychowawcą i innych zajęciach.
- W formie indywidualnych porad i konsultacji prowadzonych przez doradcę zawodowego lub innych specjalistów (pedagoga, psychologa), wychowawców, nauczycieli.
- Podczas innych działań związanych z doradztwem zawodowym realizowanych w szkole (np., projekty edukacyjne, konkursy zawodoznawcze, spotkania z przedstawicielami różnych zawodów) lub poza nią (np. udział w wycieczkach, targach edukacyjnych, udział w wizytach zawodoznawczych w zakładach pracy).

Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego obejmuje:

a. W ramach pracy z nauczycielami (Radą Pedagogiczną):

- Utworzenie i zapewnienie ciągłości działania szkolnego programu doradztwa zgodnie ze statutem szkoły.
- Określenie priorytetów dotyczących orientacji i informacji zawodowej w ramach programu wychowawczego szkoły na każdy rok nauki.
- Określenie priorytetów dotyczących gromadzenia informacji i prowadzenia poradnictwa i doradztwa zawodowego w szkole.

- Realizację działań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru dalszej drogi kształcenia, drogi zawodowej i roli pracownika.
- Identyfikację potrzeb i dostosowanie oferty edukacyjnej placówki do zmian na rynku pracy.
- b. W ramach pracy z rodzicami:
  - Prezentację założeń pracy informacyjno-doradczej szkoły na rzecz uczniów.
  - Zajęcia służące wspomaganie rodziców w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych przez ich dzieci.
  - Włączanie rodziców, jako przedstawicieli różnych zawodów, do działań informacyjnych szkoły.
  - Przedstawienie aktualnej i pełnej oferty edukacyjnej szkolnictwa na różnych jego poziomach.
  - Indywidualną pracę z rodzicami uczniów, którzy mają problemy: zdrowotne, emocjonalne, decyzyjne, intelektualne, rodzinne itp.
  - Gromadzenie, systematyczna aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowej.
  - Przedstawienie możliwości zatrudnienia na lokalnym rynku pracy.
- c. W ramach pracy z uczniami:
  - Poznawanie siebie.
  - Autodiagnozę preferencji i zainteresowań zawodowych.
  - Analizę potrzeb rynku pracy i możliwości zatrudnienia na rynku pracy.
  - Indywidualną pracę z uczniami mającymi problemy z wyborem szkoły i zawodu.
  - Pomoc w planowaniu rozwoju zawodowego.
  - Udzielanie informacji edukacyjnej i zawodowej.
  - Konfrontowanie predyspozycji i samooceny uczniów z wymaganiami szkół i zawodów.
  - Pomoc w wyborze i nabywaniu kwalifikacji zawodowych.
  - Pomoc w budowaniu kolejnych etapów rozwoju edukacyjno-zawodowego.
  - Wskazywanie możliwości kształcenia w systemie poza oświatowym.
  - Poruszanie się na rynku pracy.
  - Przygotowanie do samodzielności w trudnych sytuacjach życiowych: egzaminy zawodowe i kwalifikacyjne, poszukiwanie pracy, podjęcie roli pracownika, zmiana zawodu, z adaptacją do nowych warunków, bezrobocie.

II. DZIAŁALNOŚĆ SZKOLNEGO DORADCY ZAWODOWEGO

1. Cele działania szkolnego doradcy zawodowego:

- Przygotowanie dzieci i młodzieży do trafnego wyboru drogi dalszego kształcenia oraz opracowania indywidualnego planu kariery edukacyjnej i zawodowej.
- Przygotowanie ucznia do radzenia sobie w sytuacjach trudnych, takich jak:
  - bezrobocie,
  - problemy zdrowotne,
  - adaptacja do nowych warunków pracy i mobilności zawodowej,
  - przygotowanie ucznia do roli pracownika,
  - przygotowanie rodziców do efektywnego wspierania dzieci w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych,
  - pomoc wychowawcom w realizacji tematów związanych z wyborem zawodu w ramach godzin wychowawczych,
  - wspieranie działań szkoły mających na celu optymalny rozwój edukacyjny i zawodowy ucznia.

2. Zadania szkolnego doradcy zawodowego:

- Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje i pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej.
  - Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia.
  - Wskazywanie osobom zainteresowanym (uczniom, rodzicom, nauczycielom) źródeł dodatkowej, rzetelnej informacji na poziomie regionalnym, ogólnokrajowym, europejskim na temat:
    - ryнку pracy,
    - trendów rozwojowych w świecie zawodów i zatrudnienia,
    - wykorzystania posiadanych uzdolnień i talentów w różnych obszarach świata pracy,
    - programów edukacyjnych Unii Europejskiej.
  - Udzielanie indywidualnych porad edukacyjnych i zawodowych uczniom i ich rodzicom.
  - Prowadzenie grupowych zajęć aktywizujących, wspierających uczniów w świadomym planowaniu kariery i podjęciu roli zawodowej poprzez przygotowanie ich do aktywnego poszukiwania pracy, prezentowania się na rynku pracy oraz wyposażenie ich w wiedzę na temat reguł i trendów rządzących rynkiem pracy.
  - Kierowanie w sprawach trudnych, do specjalistów: doradców zawodowych w poradniach psychologiczno-pedagogicznych i urzędach pracy, lekarzy itp.
  - Koordynowanie działalności informacyjno – doradczej szkoły.
  - Wspieranie rodziców i nauczycieli w działaniach doradczych poprzez organizowanie spotkań szkoleniowo-informacyjnych, udostępnianie im informacji i materiałów do pracy z uczniami itp.
  - Współpraca z Radą Pedagogiczną w zakresie:
    - tworzenia i zapewnienia ciągłości działań szkolnego programu doradztwa, zgodnie ze statutem szkoły,
    - realizacji zadań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej.
  - Systematyczne podnoszenie własnych kwalifikacji.
  - Wzbogacanie warsztatu pracy o nowoczesne środki przekazu informacji oraz udostępnianie ich osobom zainteresowanym.
  - Sporządzanie sprawozdań z prowadzonej działalności.
  - Współpraca z instytucjami wspierającymi szkolny program doradztwa: centra informacji i planowania kariery zawodowej, poradnie psychologiczno – pedagogiczne, powiatowe urzędy pracy, przedstawiciele organizacji zrzeszających pracodawców itp.
3. Realizacja zadań szkolnego doradcy zawodowego w ramach WSDZ:
- a. Formy działań realizowanych w ramach SPDZ, których adresatami mogą być uczniowie, rodzice, nauczyciele:
- Informacja edukacyjno – zawodowa (gromadzenie i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowej / o zawodach, o rynku pracy, o możliwościach kształcenia i zatrudnienia, w postaci prasy, informatorów, programów multimedialnych). Aktywizowanie uczniów do samodzielnego pozyskiwania informacji (korzystanie z portali dotyczących rynku pracy, informatorów, ulotek, broszur, itp.).
  - Poradnictwo indywidualne (porady i informacje zawodowe, diagnoza zdolności i predyspozycji).
  - Poradnictwo grupowe - zespołowe, warsztatowe sesje doradcze (zajęcia warsztatowe służące wyposażeniu uczniów w zasób wiedzy i umiejętności dotyczących np. poszukiwania pracy, samozatrudnienia, umiejętności interpersonalnych, planowania kariery zawodowej i innych).
  - Rynek pracy - wycieczki, obserwacje, praktyki, wolontariat, spotkania z przedstawicielami lokalnych firm, pracodawców i stowarzyszeń pracodawców / praktyki

zawodowe, oczekiwania pracodawców, lokalny rynek zatrudnienia / targi pracy, targi edukacyjne, zakłady pracy, instytucje rynku pracy, szkoły ponadpodstawowe, biura doradztwa personalnego i inne.

- Badania /diagnoza/ zapotrzebowania na działania doradcze prowadzone w szkole.

III. METODY i FORMY PRACY:

- pogadanka,
- tworzenie portfolio,
- warsztaty psychoedukacyjne,
- testy,
- ankiety,
- wycieczki zapoznawcze i targi edukacyjne, giełdy szkół,
- spotkania z przedstawicielami zawodów,
- kwestionariusze.

IV. PRZEWIDYWANE REZULTATY (EFEKTY):

Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:

- dokonać adekwatnej samooceny,
- rozpoznać mocne i słabe strony,
- wymienić zdolności, zainteresowania i umiejętności,
- racjonalnie planować ścieżkę edukacyjno – zawodową,
- dostosować się do zmian,
- analizować źródła informacji edukacyjno – zawodowej,
- potrafi wybrać szkołę ponadgimnazjalną/ponadpodstawową zgodną z jego zainteresowaniami,
- współpracować w zespole,
- sporządzić CV i list motywacyjny,
- skutecznie zaprezentować się,
- dopasować kompetencje do zawodu,
- sprawnie się komunikować,
- przewidzieć skutki działań.

V. MONITORING I EWALUACJA:

Ewaluacja jest niezbędna aby działania doradcy zawodowego były zgodne z oczekiwaniami i potrzebami uczniów oraz ich rodziców. W celu ewaluacji prowadzona będzie analiza prowadzonej dokumentacji i zbieranie informacji zwrotnej od uczniów, rodziców i nauczycieli. Po zakończeniu zajęć uczniowie otrzymają do wypełnienia ankiety ewaluacyjne, które zbadają stosunek do programu, do stosowanych na zajęciach metod i pomocy naukowych. Ankiety te będą również sprawdzać deklarowany przez uczniów poziom motywacji do zajęć z doradztwa zawodowego oraz świadomość celów nauczania. Wyniki obserwacji i badań będą okazją do refleksji nad wprowadzeniem zmian, polegających na zmianie ilości godzin przeznaczonych na realizację poszczególnych modułów, a także na ewentualnej zmianie form i metod pracy oraz technik nauczania.

PROGRAM REALIZACJI DORADZTWA ZAWODOWEGO UWZGLĘDNIAJĄCY WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO w roku szkolnym 2024/2025

Założenia programu:

Doradztwo zawodowe w Zespole Szkolno-Sportowo-Artystycznym w Radlinie realizowane jest poprzez prowadzenie zaplanowanych i systematycznych działań mających na celu

wspieranie uczniów w procesie podejmowania świadomych decyzji edukacyjnych i zawodowych.

1. Działania z zakresu doradztwa zawodowego w szkole podstawowej obejmują:

- orientację zawodową w klasach I – VI;
- działania z doradztwa zawodowego w klasach VII – VIII;

1) z uwzględnieniem treści programowych i form wskazanych w rozporządzeniu w sprawie doradztwa zawodowego.

a) Główny cel realizacji orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego w szkole podstawowej.

Celem orientacji zawodowej w klasach I–III jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.

Celem orientacji zawodowej w klasach IV–VI jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.

Celem doradztwa zawodowego w klasach VII–VIII szkoły podstawowej jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

2. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego obejmują obszary:

- Poznanie siebie/Poznawanie własnych zasobów;
- Świat zawodów i rynek pracy;
- Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie;
- Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno – zawodowych.

Program WSDZ zakłada pracę z uczniami, rodzicami i nauczycielami:

a) Działania kierowane do uczniów:

- udzielanie porad i konsultacji indywidualnych;
- prowadzenie zajęć grupowych związanych tematycznie z obszarami: poznawanie własnych zasobów; świat zawodów i rynek pracy; rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie; planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych;
- pomaganie uczniom w przygotowywaniu teczek „portfolio”;
- prowadzenie kół zainteresowań;
- organizowanie spotkań z przedstawicielami instytucji rynku pracy oraz z przedstawicielami zawodów;
- stwarzanie okazji do udziału w wydarzeniach takich jak np. targi edukacyjne;
- umożliwianie udziału w spotkaniach informacyjnych z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych; informowanie o ofercie kształcenia w szkołach programowo wyższych;
- umożliwienie udziału w spotkaniach z absolwentami szkoły (prezentacje ścieżek rozwoju edukacyjno-zawodowego);
- umożliwienie dostępu do informacji edukacyjno-zawodowej poprzez strony internetowe szkoły, tablice informacyjne, e-dziennik;
- organizowanie zajęć w świetlicy związanych z orientacją zawodową;
- udostępnianie materiałów multimedialnych (np. gier edukacyjnych, filmów i innych e-zasobów) ułatwiających samopoznanie, podejmowanie decyzji edukacyjnych i zawodowych;
- prowadzenie projektów edukacyjnych tematycznie powiązanych z orientacją zawodową oraz doradztwem zawodowym.

b) Działania kierowane do nauczycieli, wychowawców:

- umożliwienie udziału w szkoleniach i kursach z zakresu doradztwa zawodowego;
- prowadzenie lekcji otwartych;
- udostępnianie zasobów z obszaru doradztwa zawodowego;
- wspieranie w realizacji zadań doradztwa zawodowego.

c) Działania kierowane do rodziców:

- organizowanie spotkań informacyjno-doradczych z doradcą zawodowym w szkole;
- prowadzenie konsultacji dotyczących decyzji edukacyjno-zawodowych uczniów;
- informowanie o targach edukacyjnych;
- kierowanie na specjalistyczną diagnozę;
- udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych (między innymi poprzez: stronę www szkoły, tablice informacyjne, e-dziennik);
- włączanie rodziców w szkolne działania związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym.

4. Działania doradcze realizowane są w ramach:

- godzinach z wychowawcą,
- lekcji przedmiotowych,
- zajęć z doradztwa zawodowego,
- zajęć pozalekcyjnych, w tym na świetlicy szkolnej,
- wycieczek,
- wizyt zawodoznawczych,
- indywidualnych konsultacji,
- pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

3. Realizatorzy działań związanych z doradztwem zawodowym:

W realizację działań związanych z doradztwem zawodowym zaangażowani są wszyscy członkowie rady pedagogicznej: dyrektor, nauczyciele wychowawcy, nauczyciele (w tym nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej), nauczyciel-wychowawca w świetlicy szkolnej, nauczyciel-bibliotekarz, specjaliści (m.in. pedagog, psycholog, doradca zawodowy). Zakresy działań z obszaru doradztwa dla poszczególnych osób:

Dyrektor:

- odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym;
- współpracuje z doradcą zawodowym w celu realizacji WSDZ;
- wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego w szkole a instytucjami zewnętrznymi;
- zapewnia warunki do realizowania w szkole zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- organizuje w szkole wspomaganie realizacji działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego poprzez planowanie i przeprowadzanie działań mających na celu poprawę jakości pracy placówki w tym obszarze.

Doradca zawodowy:

- określa mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- pomaga uczniom w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;
- prowadzi zajęcia z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego oraz zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
- wspiera nauczycieli, wychowawców, specjalistów I rodziców w realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- prowadzi doradztwo indywidualne dla uczniów;
- systematycznie diagnozuje zapotrzebowanie uczniów, rodziców i nauczycieli na działania związane z doradztwem zawodowym;

- planuje, koordynuje, monitoruje i prowadzi ewaluację oraz promuje działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez szkołę we współpracy z wychowawcami, nauczycielami i specjalistami;
- gromadzi, aktualizuje i udostępnia informacje edukacyjne i zawodowe właściwe dla danego poziomu kształcenia;
- organizuje współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym szkoły podnoszącą efektywność prowadzonych działań związanych z doradztwem zawodowym;
- współpracuje z dyrektorem szkoły, realizując zadania związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym;
- wspólnie z radą pedagogiczną opracowuje program realizacji WSDZ;
- gromadzi, aktualizuje i udostępnia zasoby związane z orientacją zawodową oraz doradztwem zawodowym;
- współpracuje ze specjalistami z poradni psychologiczno-pedagogicznych, instytucjami działającymi na rynku pracy i partnerami z otoczenia społeczno-gospodarczego w celu realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego.

Wychowawcy:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- realizują tematy związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych;
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej;
- współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele (w tym nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej):

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- prowadzą koła zainteresowań, zajęcia dodatkowe;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Specjaliści:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- włączają treści z zakresu orientacji zawodowej i zawodowego w prowadzone przez siebie zajęcia dla uczniów;
- współpracują z wychowawcami klas w ramach realizowania działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów;
- włączają się w proces podejmowania przez uczniów decyzji edukacyjnych i zawodowych (informacje dotyczące ucznia wynikające z pracy specjalisty);
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele-wychowawcy w świetlicy szkolnej:

- włączają w zajęcia realizowane w świetlicy szkolnej treści z zakresu orientacji zawodowej; rozpoznają i wspierają w rozwoju zdolności i uzdolnienia uczniów;

- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w wyborze kierunku kształcenia i zawodu;

- dzielają uczniom informacji o możliwościach korzystania z usług doradcy zawodowego.

Nauczyciel-bibliotekarz:

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;

- aktualizuje i udostępnia zasoby dotyczące doradztwa zawodowego;

- włącza się w organizowane przez szkołę i instytucje zewnętrzne wydarzenia z zakresu doradztwa zawodowego.

4. Formy realizacji zadań:

Lp.	Zadania do realizacji	Odpowiedzialny	Termin realizacji
1.	Diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej	doradca zawodowy wychowawca	cały rok szkolny
2.	Przeprowadzenie zajęć warsztatowych służących rozbudzeniu świadomości i konieczności planowania rozwoju i kariery zawodowej w ramach zajęć z wychowawcą	doradca zawodowy, wychowawcy klas	w roku szkolnym 2024/2025 z planami pracy wychowawczej klas
3.	Prowadzenie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu z uwzględnieniem rozpoznanych mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów dla klas 7 i 8	doradca zawodowy	w roku szkolnym 2024/2025 zgodnie z ramowym planem nauczania
4.	Orientacja zawodowa w klasach I - III, która ma na celu zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień zawodowych	nauczyciele nauczania początkowego	w roku szkolnym 2024/2025 zgodnie z ramowym planem nauczania
5.	Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia	doradca zawodowy	na bieżąco
6.	Zapraszanie przedstawicieli różnych zawodów na spotkania z młodzieżą, angażowanie rodziców	doradca zawodowy, wychowawcy	według potrzeb
7.	Koordinowanie działalności informacyjno-doradczej prowadzonej przez szkołę i placówkę. Gromadzenie materiałów metodycznych dla nauczycieli. Gromadzenie materiałów informacyjnych dla uczniów	doradca zawodowy bibliotekarze	na bieżąco

8.	Wskazywanie uczniom, rodzicom i nauczycielom dodatkowych źródeł informacji na poziomie regionalnym, ogólnokrajowym, europejskim i światowym dotyczących: a) rynek pracy b) trendów rozwojowych w świecie zawodów i zatrudnienia c) wykorzystania posiadanych uzdolnień i talentów przy wykonywaniu przyszłych zadań zawodowych	doradca zawodowy wychowawcy klas	na bieżąco
9.	Udzielanie indywidualnych porad uczniom i ich rodzicom - dotyczących dalszych etapów kształcenia.	doradca zawodowy wychowawcy klas	wg potrzeb
10.	Kierowanie uczniów i rodziców z problemami decyzyjnymi lub ograniczeniami zdrowotnymi na konsultację do doradcy zawodowego PPP w Wodzisławiu Śląskim	doradca zawodowy wychowawcy	wg terminów
11.	Przygotowanie ewidencji uczniów z problemami zdrowotnymi. Kierowanie na konsultacje do doradcy zawodowego PPP w Wodzisławiu Śląski w celu wyboru dalszej drogi edukacji	pielęgniarka szkolna	II/III 2025 wg terminów wyznaczonych przez PPP
12.	Umożliwienie uczestnictwa uczniów i ich rodziców w „Dniach Otwartych” zorganizowanych wg terminów przez szkołę ponadpodstawowe, Udział w Ogólnopolskich Dniach Kariery i Dniach Przedsiębiorczości	dyrektor doradca zawodowy wychowawcy	wg terminów wyznaczonych przez szkoły
13.	Udział uczniów klas 8 szkoły podstawowej w Targach Edukacyjnych	dyrektor doradca zawodowy wychowawcy	IV 2025
14.	Udział uczniów w szkolnych i pozaszkolnych konkursach sportowych, przedmiotowych, artystycznych, konkursach talentów, zawodoznawczych. Prowadzenie zajęć pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania	dyrektor nauczyciele wychowawcy doradca zawodowy	Wg terminów konkursów
15.	Organizacja wycieczek zawodoznawczych we współpracy z lokalnymi zakładami pracy.	wychowawcy klas doradca zawodowy	wg ustaleń z pracodawcami
16.	Śledzenie zmian dotyczących doradztwa edukacyjno-zawodowego	wszyscy nauczyciele, doradca zawodowy, wychowawcy oddziałów klasowych	cały rok szkolny

17.	Określanie mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów w czasie codziennej pracy z uczniem	wychowawcy specjaliści (psycholog, pedagog) nauczyciele	cały rok szkolny
18.	Włączanie w zajęcia realizowane w świetlicy szkolnej treści z zakresu orientacji zawodowej (np. przygotowanie kącika zawodoznawczego, inicjowanie gier i zabaw umożliwiających poznawanie zawodów itp.)	wychowawcy świetlicy	cały rok szkolny
19.	Organizacja spotkania z doradcą zawodowym Urzędu Pracy-omówienie problematyki aktualnego rynku pracy	doradca zawodowy	V 2025
20.	Organizacja spotkania dla rodziców uczniów: -Jak pomoc dzieciom w wyborze dalszej drogi edukacyjnej -Omówienie trybu i naboru elektronicznego do szkół na kolejnym etapie edukacyjnym	doradca zawodowy PPP Wodzisław Śl. doradca zawodowy	I 2025 III 2025
21.	Sporządzenie sprawozdania z realizacji planu doradztwa zawodowego	doradca zawodowy	VI 2025
22.	Badanie losów absolwentów	wychowawcy klas dyrektor	X 2024

5. Program podlega ewaluacji:

Ewaluacja w trakcie realizowania programu:

Rozmowa oceniająca potrzeby uczniów i stopień zainteresowania tematem.

Obserwacja postępów uczniów w trakcie zajęć, sprawdzenie realizacji celów etapowych i zaangażowania uczniów.

Informacje zwrotne: rozmowy z uczniami, rodzicami, nauczycielami.

Analiza prac uczniów.

Ewaluacja po zakończeniu realizacji programu.

Analiza dokumentacji; monitoring.

Informacje zwrotne - rozmowy na temat celowości programu, stopnia zadowolenia z zajęć, wpływu programu na podejmowanie wstępnych decyzji edukacyjno – zawodowych.

Sprawozdania z realizacji WSDZ.